

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Til udvalget fremsendes hermed til orientering:

./ Grundnotat vedrørende Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om "Et lettilgængeligt informationssamfund".

-KOM (2008) 804 endelig

Materialet er ligeledes sendt til Europaudvalget via Udenrigsministeriet.

Med venlig hilsen

Helge Sander

21. januar 2009

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 09-048386
Dok nr. 810031
Side 1/1

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget

”Et lettilgængeligt informationssamfund”

KOM (2008) 804 endelig

1. Resumé

I meddelelsen ”Et lettilgængeligt informationssamfund” angiver Kommissionen aktuel status for initiativerne på området for IKT¹-tilgængelighed, samt fremsætter forslag til fremtidige skridt på dette område, herunder særligt webtilgængelighed².

Det konstateres, at det går for langsomt med at nå de opstillede målsætninger i Riga-erklæringen fra juni 2006 på de nævnte områder inden 2010, og at der er behov for en mere sammenhængende, fælles og slagkraftig strategi for IKT-tilgængelighed, og navnlig webtilgængelighed. En sådan strategi er en forudsætning for hurtigt at kunne realisere målsætningen om et informationssamfund, der er lettilgængeligt for handicappede, således som der lægges op til i den nye sociale dagsorden³.

På denne baggrund angiver Kommissionen en række forslag til initiativer og opfordrer Rådet, Europa-Parlamentet, Regionsudvalget og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg til at tilkendegive deres mening om, hvilke foranstaltninger der skal træffes for at gøre informationssamfundet tilgængeligt for alle.

2. Baggrund

Nærværende meddelelse må ses i direkte forlængelse af særligt i2010-meddelelsen KOM(2005) 229, Riga-erklæringen fra 2006, ”Riga Dashboard” fra 2007 og eInclusion-meddelelsen KOM(2007) 694.

I 2005 præsenterede Kommissionen strategien ”i2010 – Et europæisk informationssamfund som middel til vækst og beskæftigelse”, hvori tre hovedmål blev foreslået for EU’s politik for informationssamfund og medier frem imod 2010.

Det ene af disse, ”at skabe et informations- og mediesamfund for alle”, dækker over aktiviteter på eInklusionsområdet og omfatter både inkluderende IKT og anvendelsen af IKT til at nå bredere inklusionsmålsætninger. Som deltemaer un-

Ministeriet for Videnskab Teknologi og Udvikling

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vtu@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 09-048386
Dok nr. 810031
Side 1/1

¹ IKT er en forkortelse for informations- og kommunikationsteknologi.

² Området IKT-tilgængelighed (e-tilgængelighed) dækker over tilgængeligheden af en bred vifte af IKT-udstyr, herunder tv, penge- og billetautomater, computere, kommunikationsudstyr, arbejdsværktøjer, m.v. Web-tilgængelighed er et højt prioriteret underområde af IKT-tilgængelighed, som specifikt dækker over tilgængeligheden af netsteder.

³ KOM(2008) 412, afsnit 4 pkt. 5

der eInklusion angives aldrig, IKT-tilgængelighed, bredbåndskløften⁴, digital forvaltning, IKT-færdigheder og kultur. De konkrete initiativer for eInklusionsdelen af i2010-strategien blev vedtaget på en ministerkonference i Riga i juni 2006.

Riga-initiativerne omfatter, af relevans for nærværende meddelelse, blandt andet (1) inddragelsen af tilgængelighedshensyn i udarbejdelsen af nye lovgivningsrammer for elektronisk kommunikation, (2) periodiske kortlægninger af såvel IKT-tilgængelighed som web-tilgængelighed, (3) forslag om udarbejdelse af fælles EU-standarder for IKT-tilgængelighed med henblik på mærkning, samt i forbindelse med offentlige indkøb, (4) arbejde for fuldt tilgængeligt indhold på alle platforme, herunder digital-tv og internet, og særligt (5) krav om 100 procent tilgængelige offentlige hjemmesider inden 2010.

I Riga-erklæringen opfordres i øvrigt til vejledning, frivillige aftaler og øget samarbejde imellem brancher og brugere med henblik på at sikre IKT-tilgængeligheden.

I ”Riga Dashboard”⁵ fra 2007 blev udviklingen på området kortlagt, og det fremgik blandt andet, at den hidtidige forbedring i tilgængeligheden af offentlige netsteder kun var meget begrænset, hvilket øgede behovet for politiske indgreb. På baggrund af denne undersøgelse offentliggjorde Kommissionen meddelelsen ”Vær med i informationssamfundet”⁶ med forslag til (1) en eInklusionskampagne med titlen ”e-integration – vær med!”⁷, og (2) en strategisk ramme for foranstaltninger til at gennemføre Riga-erklæringens målsætninger.

Den strategiske ramme indeholdt en række konkrete forslag på IKT-tilgængelighedsområdet, herunder en opfordring til medlemsstaterne om at følge bedre op på e-tilgængelighedskravene i den eksisterende EU-lovgivning og til inden midten af 2008 at enes om en køreplan for IKT-tilgængelighed på offentlige websteder. En sådan køreplan er endnu ikke blevet offentliggjort. Den strategiske ramme indeholdt også en meddelelse om, at Kommissionen vil arbejde hen imod en lovgivningstilgang for et tilgængeligt informationssamfund. Men på baggrund af en offentlig høring på området i første halvår af 2008 konkluderede Kommissionen, at tiden endnu ikke var moden til at fremsætte et særligt lovforslag om IKT-tilgængelighed.

Kampagnen ”e-integration – vær med!” har været afholdt og blev afsluttet med en stor ministerkonference og udstilling i Wien 30. november – 2. december 2008.

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Side 2/2

⁴ Betegner den typiske forskel mellem henholdsvis højt og lavt udviklede regioner i Europa for så vidt angår udbredelsen af bredbånd.

⁵ ”Measuring progress in e-Inclusion – Riga Dashboard – 2007”, European Commission, DG INFSO

⁶ KOM(2007) 694

⁷ Det engelske udtryk ”eInclusion” er i flere officielle dokumenter oversat til det danske ”e-integration” eller ”e-inddragelse”. I Danmark bruges dog almindeligvis ”eInklusion”

3. Hjemmelsgrundlag

Da der er tale om en meddelelse, er spørgsmålet om hjemmelsgrundlag ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Da der er tale om en meddelelse, er spørgsmålet om nærhedsprincippet ikke relevant.

5. Formål og indhold

Kommissionen har den 2. december 2008 oversendt en meddelelse om ”et lettilgængeligt informationssamfund”, med fokus på IKT-tilgængelighed og webtilgængelighed, til Rådet.

Meddelelsen beskriver, hvorledes borgeren i informationssamfundet bliver stadig mere afhængig af teknologibaserede produkter, men at disse produkter og serviceydelser ofte ikke er tilgængelige for borgere med funktionsnedsettelse, som således udelukkes fra at anvende informationssamfundets goder.

Med reference til det før omtalte ”Riga Dashboard” fra 2007 konstaterer Kommissionen, at der, på trods af stor politisk opmærksomhed på området, kræves en yderligere indsats for at indfri målene i Rigaerklæringen. Kommissionen foreslår derfor en mere sammenhængende, fælles og slagkraftig strategi for e-tilgængelighed, og navnlig webtilgængelighed.

Det fremgår, at 20 procent af EU's borgere i den arbejdsdygtige alder har et handicap, der kræver særlige løsninger med henblik på at kunne deltage i samfundet på lige fod med andre. Det fremgår endvidere, at op til 60 procent af borgerne kan nyde godt af generel øget IKT-tilgængelighed. Kommissionen anfører tillige, at tilgængelige IKT-løsninger blandt andet gør det nemmere for ældre at blive på arbejdsmarkedet og fremmer brugen af offentlige serviceydelser på nettet. Indsatsen vil således have et både økonomisk og socialt sigte.

På trods af politisk fokus på området fra alle parter konstaterer Kommissionen, at de eksisterende bestræbelser på området ikke har tilstrækkelig effekt, idet de savner sammenhæng, klar prioritering samt lovgivningsmæssig og finansiel støtte.

På denne baggrund påtager Kommissionen sig en række koordinerende og støttende opgaver, herunder (1) nedsættelsen af en ekspertgruppe på højt niveau; (2) løbende overvågning og kortlægning af området; (3) støtte til innovation og indførelse af nye produkter og tjenesteydelser; (4) udviklingen af et handicapværktøjssæt; (5) indarbejdelsen af passende bestemmelser om IKT-tilgængelighed i eksisterende EU-lovgivning; og (6) løbende at overveje behovet for eventuelt nye EU-retningslinjer, herunder lovgivningsmæssige, på webtilgængelighedsområdet.

Derudover opfordrer Kommissionen medlemsstaterne til:

- At fremme udviklingen og indførelsen af innovative handicapegnede produkter og tjenesteydelser, blandt andet gennem midler fra struktur-

fondene, det syvende rammeprogram for forskning og innovation, programmet "Længst muligt i eget hjem" og egne nationale programmer.

- At udnytte de muligheder for at styrke IKT-tilgængeligheden, som den nuværende lovgivning giver, fuldt ud.
- At sikre, at samtlige offentlige netsteder bliver lettilgængelige for handicappede inden 2010, samt at der forberedes en hurtig overgang til ajourførte specifikationer for webtilgængelighed på en fælles og sammenhængende måde.
- At føre an i indsatsen for at skabe øget opmærksomhed og viden om webtilgængelighed på en sammenhængende, effektiv og virkningsfuld måde og aflægge rapport om fremskridtene.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om forslaget.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

I bekendtgørelse om forsyningspligtigheder⁸ er forskellige grupper af funktionshæmmede garanteret adgang til teksttelefoni, en særlig nummeroplysningstjeneste samt en bredbåndsforbindelse til understøttelse af eventuelle fremtidige videotelefonitilbud. Endvidere kan der ydes tilskud til eller udlån af arbejdsredskaber, herunder tekniske hjælpemidler, til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser i forbindelse med jobtilbud, hvis disse eksempelvis kompenserer for personens eventuelle begrænsning i arbejdsevnen⁹.

Meddelelse medfører ikke ændringer i bekendtgørelsen.

Hvis målsætningen om 100 procent tilgængelige offentlige hjemmesider inden 2010 skal nås, som foreslået af Kommissionen i meddelelsen, kan det være nødvendigt at indføre egentlig lovgivning på området.

8. Konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Kommissionens meddelelse vil ikke have umiddelbare konsekvenser for statsfinanserne eller samfundsøkonomien, idet der ikke er tale om bindende forskrifter for medlemsstaterne.

På sigt forventes de foreslåede initiativer for medlemsstaterne heller ikke som udgangspunkt at skabe nogen nævneværdig belastning af statsfinanserne eller samfundsøkonomien.

Hvis meddelelsen på et senere tidspunkt følges op af konkrete retsakter, kan det have væsentlige konsekvenser, såfremt Kommissionens opfordring til fuldt tilgængelige offentlige netsteder inden udgangen af 2010 omfattes heraf. Hvis denne opfordring skal efterleves, vil det skabe væsentlige finansielle og administrative belastninger for den enkelte myndighed, for så vidt at det resulterer i ekstraordinære omlægninger af eksisterende IKT-systemer. Det vurderes ikke at være

⁸ BEK 701 af 26/06/2008, §§6-8

⁹ LBK 439 af 29/05/2008, §§76-77

sandsynligt, at meddelelsen vil blive fulgt op af konkrete retsakter på dette område.

Det vurderes, at initiativerne hverken direkte eller indirekte påvirker miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Meddelelsen vil blive sendt i høring i EU-specialudvalget for it og telekommunikation.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Kommissionens meddelelse korresponderer umiddelbart med regeringens aktuelle politik på IKT-området, hvilket blandt andet indebærer fokus på tilgængelighedsperspektiver.

Regeringen anser det på nuværende tidspunkt ikke som værende realistisk at nå Riga-målsætningen om 100 procent tilgængelige offentlige hjemmesider inden 2010. Målsætningen blev fremsat og accepteret på ministermødet i Riga i juni 2006. Der eksisterer ingen egentlig dansk lovgivning på dette område, men der er dog sket forbedringer på området, og aftalen om åbne standarder mellem Staten, KL og Danske Regioner, som blev indgået i efteråret 2007, forventes fremadrettet at få en stor effekt. Det følger blandt andet af denne, at offentlige myndigheders netsteder per 1. januar 2008 er forpligtet til at overholde den såkaldte WCAG¹⁰-standard for tilgængeligt indhold på nettet i forbindelse med nyindkøb eller relancering.

Tidsperspektivet afhænger af det tempo, hvormed offentlige netsteder udskiftes, og en kortlægning af offentlige netsteders tilgængelighed i foråret 2008 viste således, at ingen af de testede netsteder overholdt standarderne fuldt ud.

Det er ikke desto mindre regeringens målsætning, at alle offentlige netsteder skal være tilgængelige, og aftalen om obligatoriske åbne standarder forventes at bidrage hertil. Frivillige aftaler, vejledning og øget samarbejde vurderes aktuelt at være den bedste vej frem. Det er regeringens opfattelse, at den valgte tilgang udgør en fornuftig balance imellem, på den ene side, at sikre fuld tilgængelighed så hurtigt som muligt, og, på den anden side, at tage hensyn til allerede foretagne investeringer i eksisterende systemer. Eventuelle lovkrav anses derfor ikke for at være formålstjenlige.

Det er regeringens holdning aktuelt at lade videre politiske initiativer angående IKT-tilgængelighed afhænge af resultaterne af det pågående arbejde med EU's direktiv for ligebehandling af alle¹¹, samt af den endelige ratifikation af FN's Handicapkonventionen¹², som begge forventes at berøre området specifikt.

¹⁰ Web Content Accessibility Guidelines

¹¹ KOM(2008) 426

¹² FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (2006)

11. Forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at alle medlemsstater generelt vil støtte Kommissionens meddelelse. Dog må der forventes nogen uenighed angående opfordringen om fuldt tilgængelige offentlige netsteder inden 2010, da ingen eller kun meget få lande antages at kunne opfylde denne målsætning.

Meddelelsen forventes at danne baggrund for udarbejdelsen af rådskonklusioner om emnet under det tjekkiske EU-formandskab i første halvår 2009.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Meddelelsen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Side 6/6